

ROZKŁAD MATERIAŁU NAUCZANIA GEOGRAFII W KLASIE III GIMNAZJUM

Opracowano na podstawie Programu nauczania geografii „Program nauczania geografii dla gimnazjum”
autorstwa Ewy Marii Tuz, Wydawnictwa Nowa Era, zatwierdzony przez MEN,
o numerze dopuszczenia 5/1/2009

Nr lekcji	Temat Lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych	Zapis w nowej podstawie programowej
1.	Złodowacenia na obszarze Polski	• złodowacenia na obszarze Polski • formy rzeźby młodoglacjalnej • górskie formy polodowcowe	Uczeń poprawnie: • opisuje złodowacenia na obszarze Polski oraz ich wpływ na współczesną rzeźbę powierzchni Polski • omawia zasięgi złodowaceń na terenie Polski • wymienia formy terenu powstałe w wyniku działalności lądolodu oraz wód polodowcowych • opisuje cechy krajobrazów staroglacjalnego i młodoglacjalnego • opisuje górskie formy polodowcowe	1.8 4.2
2.	Ukształtowanie powierzchni	• pasowość rzeźby terenu Polski • charakterystyka pasów rzeźby terenu w Polsce • zależność między współczesną rzeźbą Polski a wybranymi wydarzeniami geologicznymi	Uczeń poprawnie: • omawia cechy ukształtowania powierzchni Polski na podstawie mapy hipsometrycznej oraz krzywej hipsograficznej • wykazuje pasowość rzeźby terenu naszego kraju na podstawie mapy ogólnogeograficznej Polski • charakteryzuje poszczególne pasy rzeźby terenu w Polsce • wykazuje zależność między współczesną rzeźbą Polski a wybranymi wydarzeniami geologicznymi (m.in. złodowaceniami) • wyjaśnia wpływ współczesnych procesów geologicznych na ukształtowanie powierzchni Polski	1.7 4.2
3.	Skąły i surowce mineralne	• skały występujące w Polsce • podział i pochodzenie surowców mineralnych • rozmieszczenie surowców mineralnych • zastosowanie surowców mineralnych i skał	Uczeń poprawnie: • opisuje rozmieszczenie skał powierzchniowych na podstawie mapy tematycznej • rozpoznaje główne rodzaje skał występujących w Polsce i swoim regionie • wymienia główne rodzaje surowców mineralnych występujących w Polsce • wymienia na podstawie mapy tematycznej obszary występowania najważniejszych surowców mineralnych w Polsce • podaje przykłady wykorzystania surowców mineralnych i skał w różnych dziedzinach życia człowieka • omawia znaczenie gospodarcze surowców mineralnych	1.8 4.3 4.5
4.	Klimat	• czynniki geograficzne kształtujące klimat Polski • masy powietrza nad Polską • cechy klimatu Polski • wiatry lokalne w Polsce	Uczeń poprawnie: • wymienia czynniki geograficzne kształtujące klimat Polski • wykazuje związek między geograficznymi czynnikami kształtującymi klimat a cechami klimatu Polski • wykazuje wpływ mas powietrza napływających nad obszar Polski na kształtowanie się pogody • analizuje klimatogramy • opisuje cechy klimatu Polski oraz swojego regionu • wyjaśnia występowanie w Polsce sześciu termicznych pór roku • wyjaśnia mechanizm powstawania wiatru halnego i bryzy	1.8 4.4

			• opisuje zagrożenia wynikające ze zmian klimatu	
5.	Wody powierzchniowe i podziemne Morze Bałtyckie	• cechy sieci rzecznej w Polsce • cechy wybranych rzek Polski • jeziora i ich klasyfikacja genetyczna • wody podziemne • wody lecznicze • znaczenie gospodarcze wód powierzchniowych i podziemnych • położenie i cechy Morza Bałtyckiego • geneza Morza Bałtyckiego • zasolenie i temperatura wód Bałtyku • degradacja wód Bałtyku • znaczenie gospodarcze Bałtyku	Uczeń poprawnie: • wymienia główne rodzaje zasobów wód Polski i własnego regionu • omawia wybrane cechy wód powierzchniowych i podziemnych w Polsce • opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie wód powierzchniowych w Polsce oraz określa ich znaczenie gospodarcze • opisuje wody powierzchniowe swojego regionu • opisuje rozmieszczenie rejonów eksploatacji i wykorzystanie gospodarcze wód podziemnych • wykazuje znaczenie wód leczniczych • przedstawia związki między budową geologiczną, rzeźbą powierzchni, klimatem i stosunkami wodnymi w Polsce Uczeń poprawnie: • przedstawia główne cechy położenia Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morze Bałtyckie, największe jego zatoki, wyspy, cieśniny, głębie • omawia genezę Morza Bałtyckiego • omawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego oraz główne cechy jego środowiska przyrodniczego • wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia i temperatury wód w Bałtyku • wykazuje znaczenie gospodarcze Morza Bałtyckiego • omawia przyczyny i skutki degradacji wód Morza Bałtyckiego oraz proponuje sposoby jego ochrony	1.7 4.5 7.6
6.	Gleby Roślinność i świat zwierzęcy	• klasyfikacja i charakterystyka gleb w Polsce • gleby w regionie zamieszkania ucznia • degradacja gleb • zbiorowiska leśne w Polsce • funkcje lasów • świat zwierząt	Uczeń poprawnie: • wymienia główne typy genetyczne gleb występujących w Polsce i we własnym regionie • opisuje rozmieszczenie gleb w Polsce na podstawie mapy oraz określa ich znaczenie gospodarcze • opisuje cechy gleb występujących w Polsce i w regionie swojego zamieszkania • opisuje przyczyny i skutki degradacji gleb Uczeń poprawnie: • wyjaśnia zależności między klimatem a szatą roślinną w Polsce • określa skład gatunkowy lasów w Polsce na podstawie diagramu • opisuje rozmieszczenie lasów w Polsce i swoim regionie na podstawie mapy oraz określa ich znaczenie gospodarcze • ocenia lesistość Polski na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych • charakteryzuje typy zbiorowisk leśnych w zależności od podłoża • opisuje funkcje lasów w Polsce • charakteryzuje świat zwierząt w Polsce • opisuje świat roślin i zwierząt swojego regionu • uzasadnia konieczność ochrony gatunkowej roślin i zwierząt	1.8 4.5 1.8 4.5
7.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	
8.				
9.	Od gminy po województwo	• podział administracyjny Polski • podział władz administracyjnych	Uczeń poprawnie: • opisuje podział administracyjny Polski • wyjaśnia trójstopniowy podział władz administracyjnych • wymienia nazwy województw i ich stolicy oraz wskazuje je na mapie administracyjnej Polski	1.8 4.1

10.	Ilu nas jest?	• liczba ludności Polski i jej zmiany • przyrost naturalny i rzeczywisty • piramida płci i wieku • struktura płci i wieku społeczeństwa polskiego • średnia długość życia w Polsce i innych krajach	Uczeń poprawnie: • wyjaśnia i stosuje podstawowe pojęcia z zakresu demografii: „przyrost naturalny”, „przyrost rzeczywisty” oraz „saldo migracji” • opisuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski w XX i XXI wieku • opisuje czynniki wpływające na zmiany liczby ludności w Polsce • wykazuje przyczyny i skutki spadku przyrostu naturalnego w ostatnich latach w Polsce • charakteryzuje strukturę płci i wieku ludności Polski na podstawie danych statystycznych • odczytuje z piramidy płci i wieku dane dotyczące liczby ludności Polski • odczytuje z różnych źródeł (m.in. rocznika statystycznego) dane dotyczące liczby ludności Polski: liczby urodzeń, zgonów, wartości przyrostu naturalnego	1.8 5.1 5.2
11.	Rozmieszczenie ludności	• czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności • gęstość zaludnienia Polski	Uczeń poprawnie: • omawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • wymienia nazwy obszarów o największej oraz najmniejszej gęstości zaludnienia w Polsce i wskazuje je na mapie • charakteryzuje na podstawie map gęstości zaludnienia zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Polsce i zamieszkiwanym regionie • wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych, historycznych i społeczno-ekonomicznych na rozmieszczenie ludności w Polsce	1.8 5.3
12.	Wewnętrzne i zagraniczne migracje Polaków Struktura narodowościowa, wyznaniowa i zatrudnienia.	• przyczyny i skutki migracji • kierunki migracji ludności Polski • Polacy na świecie • mniejszości narodowe w Polsce • grupy etniczne w Polsce • struktura wyznaniowa • zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce • aktualne problemy rynku pracy w Polsce	Uczeń poprawnie: • wyjaśnia przyczyny i skutki migracji wewnętrznych i zagranicznych w Polsce • opisuje główne kierunki migracyjne z Polski i do Polski po II wojnie światowej • odczytuje wielkość migracji z Polski i do Polski z danych statystycznych • opisuje wpływ ruchów migracyjnych na zmiany liczby ludności Polski • wymienia nazwy krajów zamieszkałych przez ludność pochodzenia polskiego i wskazuje je na mapie świata Uczeń poprawnie: • wyjaśnia, dlaczego Polska jest krajem niemal jednolitym narodowościowo • wymienia nazwy regionów zamieszkiwane przez mniejszości narodowe oraz grupy etniczne i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy społeczności etnicznych i opisuje ich rozmieszczenie na mapie Polski • przedstawia strukturę wyznaniową ludności Polski na podstawie danych statystycznych • przedstawia informacje o dorobku kulturowym wybranych grup etnicznych Uczeń poprawnie: • opisuje zmiany w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce • omawia strukturę zatrudnienia w wybranych województwach • wykazuje różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i we własnym regionie • opisuje stopę bezrobocia w kraju, w wybranych województwach oraz zamieszkiwanym regionie • wyjaśnia przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce oraz migracji zarobkowej wybranych grup zawodowych • wymienia główne, aktualne problemy rynku pracy w Polsce i we własnym regionie	1.8 5.2 1.8 5.3 1.8 5.4 5.5
13.	Urbanizacja	• procesy urbanizacyjne w Polsce • wskaźnik urbanizacji • przyczyny rozwoju miast • typy aglomeracji • funkcje miast • rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce • problemy mieszkańców	Uczeń poprawnie: • opisuje procesy urbanizacyjne w Polsce na podstawie danych statystycznych • porównuje wskaźnik urbanizacji w wybranych województwach i swoim regionie • wymienia nazwy obszarów najbardziej zurbanizowanych w Polsce i wskazuje je na mapie Polski • opisuje, analizuje, porównuje i ocenia rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce i zamieszkiwanym regionie • wyjaśnia przyczyny rozwoju wielkich miast w Polsce • opisuje funkcje miast Polski na wybranych przykładach • porównuje aglomerację monocentryczną i aglomerację policentryczną • opisuje rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce oraz zamieszkiwanym regionie • omawia problemy mieszkańców dużych miast	1.8 5.6

		dużych miast		
14.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	
15.				
16.	Czynniki rozwoju rolnictwa	• czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju polskiego rolnictwa • zmiany w rolnictwie po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej	Uczeń poprawnie: • opisuje na podstawie map tematycznych warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa • przedstawia warunki pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa • wyróżnia główne cechy struktury wielkości i własności gospodarstw rolnych w Polsce na podstawie analizy map, wykresów i danych liczbowych • wyjaśnia przyczyny przestrzennego zróżnicowania wielkości gospodarstw rolnych • opisuje poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce na podstawie danych statystycznych • ukazuje zmiany w rolnictwie polskim po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej	1.8 6.1
17.	Produkcja roślinna Hodowla zwierząt	• struktura użytkowania ziemi w Polsce • struktura powierzchni zasiewów w Polsce • rozmieszczenie wybranych upraw • rozmieszczenie hodowli bydła i trzody chlewnej • struktura i wielkość hodowli zwierząt gospodarskich w Polsce	Uczeń poprawnie: • wyróżnia główne cechy struktury użytkowania ziemi w Polsce na podstawie analizy map, wykresów i danych liczbowych • omawia strukturę powierzchni zasiewów w Polsce na podstawie danych statystycznych • wyróżnia główne cechy struktury zasiewów w Polsce na podstawie analizy map, wykresów i danych liczbowych • podaje przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce • wymienia nazwy obszarów upraw wybranych roślin i wskazuje je na mapie Polski Uczeń poprawnie: • wymienia cele hodowli zwierząt w Polsce • wyróżnia główne cechy hodowli zwierząt w Polsce na podstawie analizy map, wykresów, danych liczbowych • omawia znaczenie hodowli drobiu, koni i owiec w Polsce • wymienia nazwy regionów hodowli zwierząt i wskazuje je na mapie Polski • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu hodowli bydła i trzody chlewnej w Polsce	1.8 6.1 6.2 1.8 6.1 6.2
18.	Zmiany w polskim przemyśle Górnictwo	• kryteria podziału przemysłu • prywatyzacja i restrukturyzacja przemysłu w Polsce • okręgi przemysłowe w Polsce • czynniki lokalizacji zakładów przemysłowych • klasyfikacja surowców mineralnych • regiony wydobywania surowców mineralnych • wielkość wydobywania surowców mineralnych • znaczenie surowców mineralnych	Uczeń poprawnie: • dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy • analizuje przyczyny i skutki prywatyzacji oraz restrukturyzacji przemysłu w Polsce • przedstawia gospodarcze korzyści i społeczne skutki restrukturyzacji przemysłu w Polsce • wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w przemyśle w Polsce i we własnym regionie • przedstawia przemiany w strukturze produkcji w Polsce • wskazuje najlepiej rozwijające się obecnie działy produkcji przemysłowej w Polsce i we własnym regionie • opisuje rozmieszczenie okręgów przemysłowych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • charakteryzuje czynniki lokalizacji przemysłu w Polsce Uczeń poprawnie: • klasyfikuje surowce mineralne • wymienia nazwy obszarów wydobywania poszczególnych surowców mineralnych i wskazuje je na mapie Polski • opisuje wielkości wydobywania wybranych surowców mineralnych w Polsce na podstawie danych statystycznych i diagramów • wyjaśnia znaczenie gospodarcze wybranych surowców mineralnych	6.4 1.8 4.5 6.3 6.4

19.	Energetyka	• struktura produkcji energii elektrycznej w Polsce według rodzajów elektrowni • rozmieszczenie elektrowni w Polsce • przyszłość energetyki w Polsce	Uczeń poprawnie: • wymienia źródła energii wykorzystywane w Polsce • przedstawia strukturę wykorzystania źródeł energii w Polsce i ocenia jej wpływ na stan środowiska przyrodniczego • wyjaśnia przyczyny i skutki dominacji energetyki cieplnej w Polsce • wykazuje korzyści z wykorzystywania niekonwencjonalnych źródeł energii w Polsce • wymienia nazwy wybranych elektrowni ciepłych i wodnych oraz wskazuje je na gospodarczej mapie Polski	1.8 6.4
20.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	
21.				
22.	Usługi. Transport lądowy Transport wodny i lotniczy Łączność	• podział usług • znaczenie usług • zmiany na rynku usług w Polsce • transport samochodowy • transport kolejowy • transport przesyłowy • żegluga morska • porty morskie • żegluga śródlądowa • transport lotniczy • tradycyjne formy łączności • rozwój internetu i telefonii komórkowej w Polsce • poziom rozwoju internetu i telefonii komórkowej w Polsce na tle wybranych krajów Europy • znaczenie usług w krajowej gospodarce	Uczeń poprawnie: • rozróżnia rodzaje usług • opisuje znaczenie sektora usług w gospodarce Polski i swojego regionu • opisuje zmiany na rynku usług w Polsce • opisuje na podstawie map i wyjaśnia zróżnicowanie gęstości i jakości sieci transportowej w Polsce • opisuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach ładunków i pasażerów w Polsce na podstawie danych statystycznych • wykazuje wpływ gęstości i jakości sieci dróg kołowych i kolejowych na rozwój innych dziedzin działalności gospodarczej w Polsce • opisuje znaczenie transportu przesyłowego • wyjaśnia znaczenie transportu lądowego w gospodarce Polski i swojego regionu Uczeń poprawnie: • wyjaśnia znaczenie transportu morskiego, śródlądowego i lotniczego w gospodarce kraju • wykazuje wady i zalety transportu morskiego, śródlądowego i lotniczego • wymienia nazwy głównych szlaków transportu śródlądowego i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy portów lotniczych i wskazuje je na mapie Polski • wyjaśnia przyczyny szybkiego rozwoju transportu lotniczego w Polsce • wykazuje wpływ transportu wodnego i lotniczego na rozwój innych dziedzin gospodarki Uczeń poprawnie: • wymienia rodzaje usług, które obejmuje łączność • wyjaśnia znaczenie łączności w gospodarce Polski i swojego regionu • określa przyczyny i skutki dynamicznego rozwoju internetu i telefonii komórkowej w Polsce • wykazuje wpływ rozwoju internetu i telefonii komórkowej na rozwój innych dziedzin działalności gospodarczej • porównuje poziom rozwoju internetu i telefonii komórkowej w Polsce i w wybranych krajach Europy na podstawie danych statystycznych oraz mapy	1.8 6.5 6.7 1.8 6.7 6.5
23.	Turystyka	• podział turystyki ze względu na cel podróży • znaczenie turystyki w gospodarce kraju • walory przyrodnicze Polski • polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO	Uczeń poprawnie • klasyfikuje turystykę według celu wyjazdu • wyjaśnia znaczenie turystyki w gospodarce Polski i swojego regionu • wyjaśnia przyczyny rozwoju turystyki w Polsce • wyjaśnia cel przyjazdów cudzoziemców do Polski • analizuje ruch turystyczny w Polsce na podstawie danych statystycznych • wymienia nazwy regionów oraz ośrodków turystycznych o wysokich walorach turystycznych i wskazuje je na mapie Polski • opisuje na przykładach walory przyrodnicze Polski na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej • przedstawia polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO i wskazuje je na mapie Polski	1.8 6.6

		• turystyka zagraniczna Polaków	• wymienia nazwy rejonów świata najczęściej odwiedzanych przez Polaków i wskazuje je na mapie	
24.	Handel zagraniczny	• znaczenie handlu zagranicznego • wpływ importu i eksportu na gospodarkę kraju • bilans handlu zagranicznego Polski • towary eksportowane z Polski i importowane do Polski	Uczeń poprawnie: • wyjaśnia znaczenie handlu zagranicznego dla gospodarki Polski • omawia bilans handlu zagranicznego Polski na podstawie danych statystycznych • wymienia nazwy głównych partnerów handlowych Polski • wymienia główne towary eksportowe i importowe Polski	6.5
25.	Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego Ochrona środowiska przyrodniczego	• zanieczyszczenia powietrza • kwaśne opady • wytwarzanie odpadów • zanieczyszczenie wód • formy ochrony przyrody • parki narodowe i rezerваты biosfery w Polsce • działania na rzecz ochrony przyrody we własnym regionie	Uczeń poprawnie: • wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego Polski • wymienia sposoby ograniczenia emisji gazów i pyłów do atmosfery w Polsce • wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki powstawania kwaśnych opadów • wyjaśnia znaczenie segregacji śmieci • opisuje klasy czystości wód w Polsce • wymienia uwarunkowania zmniejszenia zanieczyszczenia wód w Polsce • wyjaśnia przyczyny poprawy stanu czystości wód w Polsce w ostatnich latach Uczeń poprawnie: • wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego w Polsce • rozróżnia formy ochrony przyrody w Polsce • wymienia nazwy parków narodowych w Polsce i opisuje ich rozmieszczenie na mapie tematycznej • opisuje osobliwości wybranych parków narodowych • proponuje konkretne działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego w Polsce i we własnym regionie • podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody we własnym regionie • opisuje sposoby rekultywacji środowiska • opisuje cele międzynarodowego programu „Człowiek i Biosfera”	1.8 6.8 1.8 6.8
26.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	
27.				

28.	Pobrzeża Pojezierza	• podział Polski na regiony geograficzne • elementy krajobrazu pobraży • środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki pobraży • powstawanie Mierzei Wiślanej i Żuław Wiślanych • największe miasta pasa pobraży • środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki pasa pojezierzy • elementy krajobrazu pojezierzy • cechy klimatu pojezierzy • cień opadowy • surowce mineralne i główne miasta pasa pojezierzy • turystyka na pojezierzach	Uczeń poprawnie: • wymienia nazwy głównych regionów geograficznych Polski i wskazuje je na mapie • wymienia nazwy regionów geograficznych pobraży i wskazuje je na ogólnogeograficznej mapie Polski • opisuje elementy krajobrazu pobraży • charakteryzuje na podstawie map tematycznych środowisko przyrodnicze pobraży • opisuje wpływ zewnętrznych czynników rzeźbotwórczych na rzeźbę powierzchni pobraży • omawia genezę wybrzeża klifowego • omawia genezę powstania Mierzei Wiślanej i Żuław Wiślanych • charakteryzuje wybrane miasta pobraży • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki pobraży oraz ich związek z warunkami przyrodniczymi Uczeń poprawnie: • wymienia nazwy regionów geograficznych pojezierzy i wskazuje je na mapie Polski • charakteryzuje na podstawie map tematycznych środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki pojezierzy • wyjaśnia mechanizm powstawania cienia opadowego i jego wpływ na klimat pojezierzy • opisuje elementy krajobrazu pojezierzy • wyróżnia cechy krajobrazu młodoglacjalnego • wskazuje na mapie i wymienia nazwy największych kompleksów leśnych pojezierzy • wymienia nazwy surowców mineralnych pojezierzy i wskazuje rejony ich występowania • określa atrakcje turystyczne pojezierzy • charakteryzuje główne miasta pojezierzy	1.7 1.8 1.9 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 1.7 1.8 1.9 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5
29.	Niziny Środkowopolskie	• środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki Nizin Środkowopolskich • rzeźba staroglacjalna • bory i puszcze nizin • główne miasta Nizin Środkowopolskich • Warszawa jako ważny ośrodek gospodarczy i jej rola w rozwoju gospodarczym Polski	Uczeń poprawnie: • wymienia nazwy regionów geograficznych Nizin Środkowopolskich i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy elementów krajobrazu nizin • charakteryzuje na podstawie map tematycznych środowisko przyrodnicze Nizin Środkowopolskich • opisuje cechy krajobrazu staroglacjalnego • wymienia nazwy wielkich kompleksów leśnych nizin i wskazuje je na mapie Polski • wymienia walory przyrodnicze parków narodowych położonych na nizinach • charakteryzuje główne miasta Nizin Środkowopolskich • przedstawia rolę Warszawy w rozwoju gospodarczym Polski • wymienia nazwy surowców mineralnych występujących na nizinach i wskazuje na mapie rejony ich występowania • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Nizin Środkowopolskich oraz ich związek z warunkami przyrodniczymi	1.7 1.8 1.9 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5

33.	Mój region, moja mała ojczyzna	• położenie regionu, w którym mieszka uczeń • cechy środowiska przyrodniczego regionu, w którym mieszka uczeń • cechy gospodarki regionu, w którym mieszka uczeń • atrakcje regionu, w którym mieszka uczeń	Uczeń poprawnie: • wymienia nazwę regionu geograficznego swojego zamieszkania i wskazuje go na mapie Polski • przedstawia źródła informacji o swoim regionie • charakteryzuje, na podstawie map tematycznych, środowisko geograficzne własnego regionu (również na podstawie obserwacji terenowych) • wymienia główne rodzaje zasobów własnego regionu geograficznego: lasów, wód, gleb, surowców mineralnych, korzystając z mapy opisuje ich rozmieszczenie i określa znaczenie gospodarcze • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki własnego regionu geograficznego oraz ich związek z warunkami przyrodniczymi • przedstawia w formie prezentacji multimedialnej walory turystyczne własnego regionu geograficznego ze szczególnym uwzględnieniem jego walorów kulturowych • wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego własnego regionu geograficznego • projektuje i opisuje na podstawie map turystycznych, tematycznych i ogólnogeograficznych oraz własnych obserwacji terenowych podróże wzdłuż wybranej trasy we własnym regionie (z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych) • przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego, gospodarki oraz formy współpracy z krajem będącym najbliższym sąsiadem regionu, w którym uczeń mieszka	1.7 1.8 1.9 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5
34.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	
35.				
36.	Miejsce Polski w świecie	• polityczna pozycja Polski • miejsce Polski w produkcji światowej • organizacje międzynarodowe, których członkiem jest Polska • euroregiony	Uczeń poprawnie: • przedstawia udział Polski w organizacjach międzynarodowych • wymienia korzyści wynikające z przynależności Polski do międzynarodowych organizacji • opisuje na podstawie danych statystycznych poziom rozwoju społeczno-gospodarczego Polski na tle innych krajów • wymienia nazwy euroregionów i wskazuje je na mapie politycznej Europy • charakteryzuje wybrany euroregion • przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego i gospodarki oraz formy współpracy z krajem będącym najbliższym sąsiadem regionu, w którym uczeń mieszka	1.8 4.1